

با کاروان عشق

جعفر بن علی بن ابیطالب (ع)

حسین سروقامت
نویسنده و استاد دانشگاه

hsarvaghat@yahoo.com

ایستاد و نگریست و نگریست!

نبرد مویه پایان یافت. جعفر بن ابیطالب، زیدبن حارثه و عبدالله بن رواحه - هر سه فرماندهای که پیامبر اکرم تعیین کرده بود- به شهادت رسیدند و فرمانده بعدی نیز به نحو شایسته‌ای سپاه اسلام را از مهلکه نجات داد. با بازگشت سپاه به مدینه رسول خدا که پیش‌تر از شهادت جعفر آگاه شده بود، نزد اسماء بنت عمیس، همسر جعفر آمد و فرمود: «فرزندان جعفر کجایند؟» اسماء آنان را خدمت پیامبر آورد. رسول خدا آنها را به سینه چسباند، بویید و نوازش کرد. در همان لحظات نفسگیر، چشمان حضرت پر از اشک شد و به سختی گریست

اسماء بگریان و مضطرب پرسید آیا از جعفر خبری دارید؟ حضرت خیر شهادت او را به اسماء اعلام کرد. صدای گریه همسر جعفر و زنان هاشمی به آسمان برخاست. پیامبر همان‌گونه که فرزندانش جعفر را نوازش می‌کرد و دلداری می‌داد، زنان را دعوت به صبر و شکیبایی کرد. آنگاه به همسر شهید فرمود: «اسماء! می‌خواهی مژده‌ای به تو بدهم؟ گفت: بله. حضرت فرمود خداوند به‌جای آن دو دستی که از جعفر قطع شد، دو بال به او عطا کرد که با آنها در بهشت پرواز می‌کند.

این حکایت زیبای رسول خدا را شنیدید؟ نکته‌ای هم از زبان امیر مومنان بشنوید که فرمود: «اگر بعد از رسول خدا، عمویم حمزه و برادرم جعفر زنده بودند (هرگز از حق خویش کناره نمی‌گرفتم و) به‌زور تن به بیعت نمی‌دادم. یا سخن امام باقر که فرمود: «عزت بنی‌هاشم به حضور حمزه و جعفر بود؛ اگر آن دو زنده بودند سرانجام کار علی به‌گونه‌ای دیگر رقم می‌خورد.»

آیا همین قرائن مختصر کفایت نمی‌کند که علی مقام برادر ارزشمند خویش جعفر طیار را باس دانسته، نام فرزند برومندش را جعفر بگذارد. آری؛ سخن از کوچک‌ترین فرزند علی و ام‌البنین است. برادر شایسته عباس و عبدالله و عثمان؛ جعفر بن علی بن ابیطالب که برخی شهادت او را در ۱۹ سالگی و برخی دیگر در ۲۱ سالگی دانسته‌اند. هم او که در زیارت ناحیه از وی با القابی نظیر صبور و شکیبا، نگهبان و مراقب نفس، غریب دورافتاده از وطن، راضی به قضای الهی و تسلیم در برابر حق، پیشگام در میدان مبارزه و... یاد شده است.

حقیقت آنکه در بیان چنین صفاتی درباره جعفر مبالغه و غلو صورت نگرفته و او قطعاً برانزده این خصلت‌هاست، زیرا ما اغلب به اشتباه آنان را با خود قیاس کرده و از سر تعجب می‌برسیم مگر می‌شود جوان کم‌سن و سالی چون او برخورداز از خصوصیات باشد که ما در بزرگان خویش نیز یا سراغ نداریم یا کم سراغ داریم!

این مقایسه کار را دشوار کرده و ذهن را به بیراهه می‌کشد در حالی که گفته‌اند:

کار باکان را قیاس از خود مگیر
گرچه ماند در نیش تن شیر و شیر

تربیت امیرالمومنین آن گونه بود که بچه‌ها علاوه‌بر صفات و ارزش‌های اخلاقی‌که از پدر و مادر و خاندان خویش به ارث می‌بردند و انتساب به نسب شایسته‌ای که عامل پیش‌برنده‌ای در مسیر رشد و کمال بود، خود نیز در پاک‌ی و پاکیزگی سرآمد افراد روزگار بودند.

بی‌جهت نیست که جعفر در رجز زیبایی خویش به این هر دو خصلت اشاره می‌کند؛ هم از آن نسب والا می‌گوید که موقعیت ممتازی را در اختیار او قرار داده و هم از این خصوصیات اخلاقی که میان او و دیگران تمایز برقرار کرده است.

انی انا جعفر ذوالعقال

ابن علی الخیر ذوالنوال

حسبی یعنی شرفا و خال

احمی حسینا ذی الندی الفضال

من جعفرم... هم او که دارای صفات عالی و برجسته است. پسر علی؛ آن مولای نیکوصفت بخشنده‌خوا [کسی که روزگار در دهنش و بخشندگی چون او سراغ ندارد.]

عمو و دایی‌ام در شرافت و عزت مرا کافی است [مرا] خاندان ما طرفداری از مظلوم است. از این رو] از حسین بن علی که گنجینه ارزش‌ها و فضیلت‌هاست، حمایت می‌کنم.

سخن آخر، سخن از خولی بن یزید و هانی بن ثابت حضرمی است که جای پای آنها به گونه‌ای سنگفت در صحنه کربلا به چشم می‌خورد. آنان که در خونریزی و سفایلی گم‌ی سبقت را از دیگران ربوده و شهدای بسیاری بوده‌اند که در آخرین لحظات زیر تیغ این دو نابکار جان داده‌اند. سرنوشت جعفر و برادرش عبدالله نیز در اینجا به هم گره می‌خورد. خولی و هانی که در زیارت ناحیه مورد لعن و نفرین واقع شده‌اند، شریک جرم یکدیگر در شهادت این دو برادرند.

اما من گذشته از نفرتی که از آنان دارم، سخت به فکر عباسم!
هم او که از مرگ برادران حساسه‌ای جاودانه ساخت.
هم او که ایستاد و نگریست و نگریست!

دانشگاه

فصل «تعامل» در دانشگاه آزاد اسلامی

مدیرکل حقوقی دانشگاه: طرح موضوع ایجاد شورای تعامل از سوی دکتر طهرانچی ابراز حفظ اعتماد ایشان به‌عنوان بدنه دانشگاه است. یعنی ایشان اعلام می‌کنند من به مجموعه اعضای دانشگاه آزاد اسلامی اعم از اداری و علمی اعتماد دارم و دعوت می‌کنم آنها نیز در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داشته باشند

چنین اتفاقی بیفتد. ما دنبال کشف مجموعه‌ای از کسانی هستیم که برآیند واقعی نظرات بدنه اعضای دانشگاه آزاد اسلامی را از آن به دست آوریم. نتیجه این روش یک مدل از مدیریت اقماعی خواهد بود.»

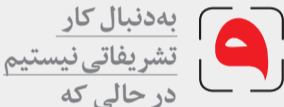
ایجاد مدیریت اقماعی و تعاملی در سطح دانشگاه آزاد اسلامی

به گفته او، آنچه طهرانیچرا در کسوت سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی مدنظر دارد، ایجاد یک مدیریت اقماعی و تعاملی در سطح دانشگاه آزاد اسلامی است؛ مدیریت که در آن مدیر و کارمند و همچنین مدیر و زیرمجموعه با هم تصمیم می‌گیرند و با هم اجرا می‌کنند و با هم در تمام کارها مشارکت دارند. به عبارتی با یکدیگر هم هدف، هم جهت و هم سو هستند و به یکدیگر کمک می‌کنند. مدیرکل حقوقی دانشگاه آزاد اسلامی می‌گوید:

«برآیند نیروها در مدل مدیریت مشارکتی یا مدیریت اقماعی در یک راستا قرار می‌گیرد و هم‌افزایی و قدرت ایجاد می‌شود. در چنین مدیریتی نیروها همدیگر را

کنند. برای این کار شورایی تشکیل خواهد شد که بین حوزه مدیریت و ستادی دانشگاه آزاد اسلامی و بدنه اجرایی آن تعامل ایجاد کند.» ترکیب این شورا موضوع دیگری است که مدیرکل حقوقی دانشگاه از آن سخن می‌گوید. البته به گفته او، مدیران دانشگاه در حال مطالعه درباره ترکیب این شورا هستند. طباطبایی اعلام آمادگی کرد هر پیشنهادی درباره ترکیب این شورا را در اداره کل حقوقی دانشگاه خواهد شنید. او دراین باره توضیح داد: «تصمیم داریم به نقطه مطلوبی برسیم که نمایندگان واقعی مجموعه اعضا و بدنه دانشگاه آزاد اسلامی بتوانند

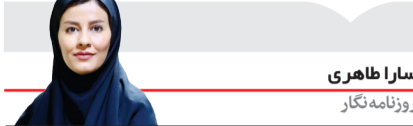
در آن شورا و جلسه حضور داشته باشند. البته تشکل‌های صنفی تعریف‌شده دقیقی در حال حاضر در کشور نداریم و در دانشگاه آزاد اسلامی هم از این قاعده مستثنی نیست؛ به همین جهت سازوکار آن مقداری برای ما دارای ابهام است. از همه برای تشکیل این شورا کمک خواستیم. یعنی به مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی اعلام می‌کنیم به ما کمک کنند تا برای نیل به این هدف نمایندگان واقعی را معرفی کنند.»

به دنبال کار تشریفاتی نیستیم در حالی که به راحتی می‌توانیم از افرادی به اسم نمایندگان کارکنان یا نمایندگان اعضای هیات‌علمی در جلسات استفاده کرده و آنها هم بله و چشم گفته و همه نظرات ما را تایید کنند

به دنبال کار تشریفاتی نیستیم

دانشگاه آزاد اسلامی به دنبال کار تشریفاتی نیست و تصمیم دارد از پارتی‌بازی‌های اداری دوری کند. این را می‌توان از نحوه تشکیل این شورا به راحتی فهمید؛ موضوعی که طباطبایی هم به آن اشاره می‌کند و می‌گوید: «به دنبال کار تشریفاتی نیستیم در حالی که به راحتی می‌توانیم از افرادی به اسم نمایندگان کارکنان یا نمایندگان اعضای هیات‌علمی در جلسات استفاده کرده و آنها هم بله و چشم گفته و همه نظرات ما را تایید کنند. بعد هم به راحتی می‌توانیم اعلام کنیم شورایی داریم که با بدنه تعامل دارد! اما نمی‌خواهیم

سارا طاهری

روزنامه‌نگار

همفکری و تضارب عقاید و دیدگاه‌های مختلف نقش بزرگی در بهبود و ارتقای علمی نسل‌ها دارد. به همین دلیل نمی‌توان نسبت به «تعامل» در روابط بی‌تفاوت بود؛ موضوعی که دانشگاه آزاد اسلامی طی سال‌های گذشته بر آن اهتمام ویژه داشته است. مدیران این دانشگاه همواره معتقد به مدیریت مشارکتی بوده‌اند؛ مدیریتی که تمام کارکنان (اعضای هیات علمی و کارمندان)، مشتریان (دانشجویان) و سایر عوامل یک سازمان (دانشگاه آزاد اسلامی) در روند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها با مدیریت دانشگاه مشارکت می‌کنند. اما موضوعی که این روزها در دانشگاه آزاد اسلامی مطرح شده است، یک پله بالاتر از مدیریت مشارکتی است! دانشگاه آزاد اسلامی در دوره مدیریت جدیدش تصمیم دارد دارای بالاترین سطح دموکراسی و آزاداندیشی باشد تا جایی که فقط «یک نفر» تصمیم‌گیرنده نباشد. گویا فصل جدیدی از تعامل میان بدنه و مدیریت در دانشگاه آزاد اسلامی گشوده شده است و براساس تاکید طهرانیچرا در دوره جدید، تصمیم‌گیری‌ها دیگر «پشت درهای بسته» انجام نمی‌شود و نظرات و پیشنهادها‌های طیف‌های مختلف در دانشگاه تاثیرگذار

اسلامی» (دستوری و فرمایشی» باشد! طهرانیچرا، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی چند روز پیش از راه‌اندازی شورای تعامل «بین کارکنان و مدیران سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی خبر داد؛ شورایی که یکی از وظایف آن ایجاد تعامل بین کارکنان و مدیران سازمان مرکزی است و اگر قرار باشد آیین‌نامه‌ای در دانشگاه تصویب شود، باید نظر همه در آن لحاظ شود. تشکیل این شورا با اداره کل حقوقی دانشگاه خواهد بود. بر همین اساس به‌سراغ سیدحسین طباطبایی، مدیرکل حقوقی دانشگاه آزاد اسلامی رفیقیم تا از جزئیات تشکیل این شورا و اهداف آن آگاه شویم. طباطبایی معتقد است همه در دانشگاه باید تلاش کنند این ایده شکل گرفته و به یک شورایی تبدیل شود که برای مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی گره‌گشا باشد. مدیران دانشگاه از تشکیل این شورا توقعات و انتظاراتی دارند؛ به گفته مدیرکل حقوقی دانشگاه آزاد اسلامی، انتظار دکتر طهرانیچرا و مدیران دانشگاه از شورایی تعامل این است که یک حلقه واسط بین حوزه ستاد و مدیریت مجموعه با بدنه تشکیل شود. او توضیح می‌دهد: «ما دولت‌نیتیم که کارمند داشته باشیم؛ بلکه یک مجموعه علمی غیردولتی هستیم که ساختارمان از طریق یک سری اعضا اداره می‌شود. در تقسیم کار عضو هیات علمی، عضو اداری و منتخب مالی و... وجود دارد که اعضای مختلف یک مجموعه هستند و برای یک هدف کار می‌کنند.»

افزایش هم‌افزایی در بدنه دانشگاه

او بر این باور است که این اعضا باید در تصمیم‌گیری‌های کلان هم مشارکت داشته باشند تا هم‌سویی و هم‌افزایی ایجاد شود. طباطبایی می‌گوید: «به‌عبارتی، مجموعه این اعضا باید یک هدف داشته باشند و در یک جهت حرکت

دانشگاه تهران تعهدی برای استخدام بورسیه‌ها ندارد

محمود نیلی احمدآبادی درباره عدم جذب ۲۲ نفر از بورسیه‌ها طبق اعلام دیوان عدالت اداری گفت: «در حال حاضر دراین باره حضور ذهن ندارم، اما اگر کسی بورسیه هم شود دانشگاه تهران تعهد استخدام ندارد.» رئیس دانشگاه تهران ادامه داد: «اگر کسی بورسیه شود باید به گروه مراجعه کند، اگر تحصیلات، کیفیت تحصیلات و موضوع تحصیل وی متناسب با نیاز دانشگاه باشد، جذب می‌شود ولی اگر مواردی را که مطرح شد نداشته باشد، جذب نمی‌شود.»

دیوان عدالت اداری اخیرا اعلام کرد بود تا پایان سال ۱۳۹۶ تعداد ۳۲۸ فقره دادخواست با موضوع اعتراض به اقدامات و تصمیمات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و برخی از دانشگاه‌های دولتی مبنی بر لغو بورس یا خودداری از جذب پذیرفته‌شدگان بورسیه به دیوان عدالت اداری تقدیم شده است که از مجموع ۳۲۸ شکایت تا واصله تا پایان سال ۱۳۹۶، ۷۲ فقره شکایت وارد تشخیص داده شد که وزارت علوم و دانشگاه‌های طرف شکایت باید براساس احکام صادره اقدام مقتضی را انجام دهند و ۲۵۶ فقره شکایت غیورادر تشخیص داده شد.

همچنین از ۷۲ مورد شکایت که وارد تشخیص داده شده است، ۲۲ فقره شکایت مربوط به دانشگاه‌های تهران و بقیه مربوط به سایر دانشگاه‌های کشور بوده است.

مشارکت کرده و هم‌دل و هم‌زبان بوده و به هم اعتماد کنند. او می‌گوید: «امروز طرح موضوع ایجاد شورای تعامل از سوی دکتر طهرانیچرا ابراز حفظ اعتماد ایشان به‌عنوان ریاست عالی دانشگاه به بدنه دانشگاه است؛ یعنی ایشان اعلام می‌کنند من به مجموعه اعضای دانشگاه آزاد اسلامی اعم از اداری و علمی اعتماد دارم و دعوت می‌کنم آنها نیز در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داشته باشند.»

آنچه در این میان مهم است اعتماد دوسویه است؛ موضوعی که مدیرکل حقوقی دانشگاه نیز از آن صحبت به میان می‌آورد و می‌گوید: «ما توقع داریم این حفظ اعتماد را از طرف مقابل نیز ببینیم. یعنی امیدواریم که این اتفاق زودتر بیفتد و اعتماد متقابل ایجاد شود و بدنه نیز اعتماد خود را به مجموعه مدیران ابراز کنند. باید همه دست‌به‌دست هم دهیم چراکه دانشگاه آزاد اسلامی متعلق به همه‌ماست. این دانشگاه یک مجموعه غیردولتی است که باید توسط ما اداره شود تا چراغ آن روشن بماند. هیچ‌کس از بیرون دانشگاه به ما کمک نخواهد کرد، پس خود باید آن را حفظ کرده و به دست آیندگان بسپاریم.» او بر این باور است که شورایی تعامل می‌تواند چنین بستری را فراهم کند.

پشت درهای بسته تصمیم‌گیری نمی‌کنیم

هدف شورای تعامل فقط هم‌افزایی و مشارکت در تصمیمات میان کارکنان و مدیریت نیست بلکه دانشجویان هم در این میان نقش دارند؛ چراکه دانشگاه آزاد اسلامی جایی است که در آن صدای دانشجو شنیده می‌شود. بنابراین یکی از اهداف تشکیل شورای تعامل توجه به نظرات دانشجویان است. مدیرکل حقوقی دانشگاه آزاد اسلامی از این موضوع هم سخن می‌گوید: «جایی که تصمیمات راجع به دانشجویان است نیز حتما از نظرات دانشجویان استفاده خواهد شد.

ما دو مدل تصمیم در دانشگاه داریم؛ تصمیم‌سازی یا در حوزه کارکنان یا در حوزه دانشجویمان. در حوزه کارکنان در این زمینه تاکنون اقدام قابل‌توجهی صورت نگرفته بود بنابراین در این شورا توجه ویژه‌ای به این بخش شده است؛ ما راجع به دانشجویان هم سعی می‌کنیم نظرات تشکل‌های صنفی دانشجویی را در تصمیمات بشنویم. ما نمی‌خواهیم یک‌سویه و پشت درهای بسته صرفا با اطلاعات خود تصمیم‌گیری کنیم بلکه تصمیم داریم تمام نظرات را شنیده و بعد تصمیم‌گیری کنیم. البته به این معنا نیست که تصمیمات یک‌سره با نظرات افراد مختلف تغییر کند. «طباطبایی توضیح می‌دهد: «ما ثبات مدیریتی و تصمیم‌گیری خواهیم داشت و بازخوردها و نظرات مختلف را از مجموعه بدنه دانشگاه دریافت می‌کنیم تا تصمیمی که می‌گیریم، تصمیم کارآمدی باشد که مجبور نباشیم در یک بازه زمانی کوتاه‌مدت بارها آن را تغییر یا اصلاح کنیم؛ لذا اعتقادمان این است که این کار به ثبات تصمیم‌گیری‌ها بیشتر کمک می‌کند.» او درباره زمان تشکیل این شورا توضیح داد: «این شورا باید مقداری با تاخیر اما درست تشکیل شود. البته این نیز به این معنا نیست که قصد داریم تا ابد برای تشکیل این شورا فکر کنیم، اما اینکه من زمان تعیین کنم مقداری به اصل مطلب آسیب می‌زند.»

خبر خوش به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

ثبت‌نام دوره‌بدون آزمون استعدادهای درخشان (پزشکی) کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی از روز گذشته آغاز شد. مرکز سنجش و پذیرش دانشگاه اعلام کرده است داوطلبان با مراجعه با سامانه ثبت‌نام الکترونیکی مرکز سنجش و پذیرش به آدرس www.azmoon.org می‌توانند بعد از دریافت و مطالعه دفترچه راهنما در صورت داشتن شرایط با وارد کردن شماره دانشجویی مقطع کارشناسی و کدملی به‌عنوان رمز عبور وارد سامانه شده و پس از واریز هزینه ثبت‌نام و تکمیل اطلاعات مورد نیاز، نسبت به انتخاب رشته محل‌های درخواستی، ثبت‌نهایی و دریافت کد رهگیری اقدام کنند.

همچنین در خبری دیگر علیرضا رهایی معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «با توجه به تقاضای مکرر داوطلبان دوره‌های کاردانی، کارشناسی بدون آزمون و پذیرش براساس سوابق تحصیلی دانشگاه آزاد اسلامی، مهلت ثبت‌نام تا ۲۴ شهریورماه تمدید شد.» او افزود: «همچنین پذیرفته‌شدگان دکتری دانشگاه آزاد اسلامی تا ۲۴ شهریورماه فرصت دارند ثبت‌نام خود را تکمیل کنند.»

او همچنین گفته است: «با توجه به محدودیت‌های مالی موجود و مطرح‌شده توسط برخی داوطلبان، در راستای رفاه حال آنها مقرر شد امکان حضور داوطلبان در واحدها و ثبت‌نام با پرداخت درصد محدودی از شهریه فراهم شود.»

هزینه تربیت دانشجوی علوم پزشکی در دانشگاه آزاد اسلامی

محسن نفر، معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در هشتمین کنگره دندانپزشکی این دانشگاه که روز گذشته در دانشکده دندانپزشکی برگزار شد، گفت: «حوزه پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی توانسته موفقیت‌های بسیار خوبی در کشور به دست آورد.»

او با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی هیچ‌گونه بودجه دولتی دریافت نمی‌کند، گفت: «این دانشگاه با پول دانشجویان اداره می‌شود و با همین درآمد و هزینه‌ها، توانسته توانایی‌های خود را در جایگاهی بسیار بالا نشان دهد.»

نفر افزود: «قیمت تمام‌شده و هزینه تربیت دانشجوی علوم پزشکی در دانشگاه آزاد اسلامی نسبت به دانشگاه‌های دولتی بسیار پایین‌تر است، اما در حین پایین بودن هزینه، کیفیت آموزش و پژوهش در این دانشگاه بالاست و ما توانسته‌ایم ثابت کنیم که همه‌جا پول مهم نیست بلکه علاقه استادان است که می‌تواند جایگاه دانشگاه را ارتقا دهد و به این ترتیب حوزه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در رتبه‌بندی‌ها توانسته جایگاهی هم‌پای دانشگاه‌های تهران، شهیدبهشتی و شیراز به دست آورد.»

معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در پایان گفت: «امیدوارم برنامه‌های علمی که در دانشگاه آزاد اسلامی برگزار می‌شود، بتواند در ادامه این مسیر مفید بوده و دانشجویان نهایت استفاده را از آن ببرند.»

